

Erityisjärjestelyt ylioppilaskirjoituksissa

Kuka?

Erityisjärjestelyjä voi hakea joko lukivaikeuden, vieraskielisyyden (S2), sairauden, vamman tai erityisen vaikean elämäntilanteen perusteella.

Henkilö, jonka **lukivaikeus on todettu YTL:n vaatimilla testeillä. Opiskelija on käynyt lukion erityisopettajan luona tekemässä lukitestin**, lukivaikeus on todettu, ja opiskelija on saanut erityisjärjestelyjä jo lukioaikanaan. Esimerkiksi kokeissa on ollut lisäaikaa, ja opiskelija on sekä tarvinnut sitä että käyttänyt mahdollisuuden hyväkseen.

Sairaus, vamma tai erityisen vaikea elämäntilanne ovat perusteita erityisjärjestelyihin. Hakemukseen tulee liittää mukaan asiantuntijalausunto.

Asiantuntijoita ovat esimerkiksi lääkäri, terveydenhoitaja, psykologi, koulukuraattori, sosiaalityöntekijä tai terapeutti.

Mitä?

Erityisjärjestelyistä yleisin on **lisäaika** yo-kirjoituksissa. Lisäaika on kaksi tuntia kuuden tunnin kokeeseen. Perustelluista syistä voi myös hakea oikeutta suurentaa fonttikokoa, käyttää suurempaa näyttöä, tehdä koe pienryhmätilassa tai kokonaan erillisessä tilassa, käyttää avustajaa tms.

Lukivaikeuden perusteella haetaan käytännössä lisäaikaa ja joillekin mahdollisuutta suurentaa fonttikokoa tai käyttää isompaa näyttöä.

Lääkärin tai muun asiantuntijalausunnon perusteella yo-kirjoituksiin haetaan niitä erityisjärjestelyjä, joita lausunnossa suositellaan.

Miten?

Opiskelija varaa erityisopettajalta ajan ja tekee hänen kanssaan yhdessä erityisjärjestelyhakemuksen ylioppilastutkintolautakunnalle.

HUOM! Pelkkä se, että lukivaikeus tai muu haaste on todettu ja lukiossa on saanut lisäaikaa ei siis automaattisesti johda ylioppilaskirjoitusten erityisjärjestelyihin, vaan niitä pitää erikseen hakea. Tästä vastuu on opiskelijalla itsellään.

Milloin?

Erityisjärjestelyjä haetaan **kirjoitusten aloittamista edeltävällä lukukaudella**. Syksyllä aloittavat tekevät hakemuksen edellisenä keväänä. Keväällä aloittavat taas

kirjoituksia edeltävänä syksynä. **Aika tulee varata mieluummin aikaisin kuin myöhään (syys-lokakuu tai tammi-maaliskuu)**

Hakemusten viimeinen jättöpäivä on 30.4. syksyllä kirjoittaville ja 30.11. keväällä kirjoittaville.

Mitä sitten?

YTL ilmoittaa päätöksestään opiskelijalle sähköpostitse ja paperisella kirjeellä. Päätös lähetetään myös koululle.

Jos toivot esimerkiksi rauhallista istumapaikkaa, kerro toiveesi viimeistään kirjoituksiin ilmoittautumisen yhteydessä.

Päätös on voimassa kuusi vuotta eli **kaikilla kirjoituskerroilla** ja myös mahdollisilla korotus- tai uusintakerroilla, kun perusteena on lukivaikeus, vieraskielisyys tai pysyvä sairaus tai vamma.

Tehty hakemus ja YTL:n päätös kannattaa säilyttää. Sillä voit hakea erityisjärjestelyjä myös mahdollisissa pääsykokeissa, tulevilla opinnoilla ja työpaikalla.

Erityisjärjestelypäätös ei näy missään todistuksessa eikä se alenna millään tavalla suorituksen arvoa.

Jos kokeen pisteet jäävät hieman alle hyväksytyn, erityisjärjestelyhakemuksen perusteella lautakunta voi hyvittää muutaman pisteen.

Lisätietoa:

YTL:n koesuoritusta heikentävän syyn huomioiminen ylioppilaskirjoituksissa:

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-toimeenpano/maaraykset-ja-ohjeet/koesuoritusta-heikentavan-syyn-huomioon-ottaminen>

Tietoa lukivaikeudesta, oppimisvaikeuksista ja opiskelutekniikoista:

<https://classroom.google.com/c/MTUyMDA4NTg2NTI0?cjc=vwydfhv>

<https://sites.google.com/eduvantaa.fi/lukiolaisenabc>

Erityisopettajat:

Nina Tervala wilma-viestit, p. 0503124486, h 240. Ryhmät: 23 G-L, 24G-L, 25G-L, pidentäjät

Hannele Lejeune wilma-viestit, p. 040162 8152, h 246. Ryhmät: 23 A-F, 24 A-F, 25 A-F

(9.10.2025 NVU)